

ת"פ 57408/07/15 - מדינת ישראל נגד יבלטל אקל (עצור בפיקוח) - בעצמו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 57408-07-15 מדינת ישראל נ' אקל(עצור בפיקוח)

בפני
בעניין: כבוד השופטת דנה מרשק מרום
מדינת ישראל
באמצעות פמ"מ וע"י עו"ד רוזנצווייג

המאשימה

נגד

יבלטל אקל (עצור בפיקוח) - בעצמו וע"י
עו"ד חילו-אסעד

הנאשם

גזר - דין

כתב-האישום

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, שגובש בהסדר דיוני בהליך גישור, בעבירה של **חבלה בכוונה מחמירה** לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 [להלן: "חוק העונשין"].

2. בלילה שבין ה- 18.7.15 לבין ה- 19.7.15, שהה ג' פ' (להלן: "המתלונן") במועדון בראשל"צ, שבבעלות אלמאנו אלמו (להלן: "אלמו"), ושתה אלכוהול.

הנאשם הגיע למועדון בשעה 23:00 לערך ברכבו, ושתה אלכוהול.

בשעה 01:30 לערך, עמדו אלמו והמתלונן מחוץ למועדון והתווכחו באשר לכספים שחייב המתלונן לאלמו. באותה עת, עמד הנאשם בסמוך אליהם. במהלך הוויכוח, הניף המתלונן את ידו לאחור ופגע בשגגה בעינו של הנאשם. בתגובה דרש ממנו הנאשם לבקש סליחה על מעשיו והמתלונן סירב.

בעקבות האמור, המתלונן קילל את הנאשם והשפיל אותו. לבסוף, נכנס המתלונן בחזרה אל המועדון

והנאשם ישב בחלק החיצוני של המועדון.

בשעה 01:46 לערך, יצא המתלון אל מחוץ למועדון ועמד בכביש סמוך, קילל את הנאשם, איים עליו שיהרוג אותו, ואמר שבשבילו הנאשם הוא ילד קטן. במהלך הדברים ניגש אדם שזהותו אינה ידועה אל המתלון וניסה להרגיעו.

באותן נסיבות חש הנאשם מושפל וכן חש מהמתלון.

בסמוך לכך, גמלה בליבו של הנאשם החלטה לדקור את המתלון ולגרום לו חבלה חמורה.

בהתאם, הנאשם עזב את המקום, נכנס לרכב שחנה בסמוך למועדון ונסע לביתו, שם הצטייד בסכין מטבח גדולה, ויצא עם הרכב בדרכו חזרה אל המועדון.

מספר דקות לפני השעה 2:00 לערך, הגיח לפתע הנאשם עם רכבו במהירות למועדון, פגע בחומת בטון סמוכה, יצא מהרכב שהוא מונע, ובעת שנכנס למועדון שלף את הסכין ואחז בה בידו. הנאשם נכנס בהליכה מהירה למועדון, ניגש ישירות למתלון שעמד בסמוך לדלת הכניסה, ניסה לדקור אותו מספר פעמים בבטנו, המתלון ניסה להגן על עצמו, אך דקירה אחת חדרה לגופו.

המתלון נפל ארצה, והנאשם המשיך להכותו בגבו ובראשו באמצעות הסכין. לאחר שהמתלון הצליח לקום, ניסה הנאשם לדקור אותו שוב.

הנאשם הוצא מהמועדון וניסה להיכנס אליו חזרה, אך אחרים אחזו בו ומנעו זאת ממנו.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם, חדרה לגופו של המתלון דקירה אחת והוא הובהל לבית החולים במצב קשה, אושפז למשך מספר ימים במחלקה לטיפול נמרץ ועבר ניתוח חזה כירורגי, כאשר נגרמו לו חבלות של קרע באונה התחתונה בחזה שמאל, קרישי דם מרובים בחלל החזה ושבר בצלע.

תסקירי שירות המבחן

3. במסגרת ההסדר הוסכם כי הנאשם יישלח לשירות המבחן, ושני תסקירים הוגשו בעניינו.

מהתסקירים למדתי אודות נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, שהוא כבן 25, אשר עלה ארצה עם משפחתו מאתיופיה בשנת 1999 לאחר גירושי ההורים. בשנת 2001 נפטרה אחותו הבכורה, שהיתה אז כבת 16, ממחלה. ההתרשמות היא ממשפחה אשר עברה משבר קליטה והסתגלות, סבלה ממצוקה כלכלית - והכל בהעדר דמות אב, אשר התגורר רחוק מהמשפחה.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד ולו תעודת בגרות מלאה. במקביל ללימודים, החל לעבוד בגיל 17 באבטחה. בשנת 2009 התגייס לצבא וסיים שירות מלא כטכנאי מחשבים בבסיס חיל אוויר. לאחר שחרורו עבד במשך שנה וחצי כמלקט סחורה במחסן. בשנת 2014 החל בלימודי הנדסת חשמל במכללת אורט והמשיך לעבוד במקביל באבטחה. האירוע הפלילי התרחש בחופשת סוף שנת הלימודים הראשונה, שלאחריו לימודיו הוקפאו והוא פוטר

מעבודתו.

לאחר ששהה במעצר תקופה של למעלה מ- 3 חודשים, הנאשם הועבר למעצר בתנאי איזוק בבית המשפחה עם אימו ואחיו.

הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו. מסר, כי בילה לבדו במועדון, שם שתה מעט אלכוהול, המתלונן פגע בו בשוגג ובתגובה דרש מהמתלונן להתנצל. המתלונן, שהיה נתון להשפעת אלכוהול, הגיב כלפיו בכעס, קילל והשפיל אותו בפני שאר הנוכחים במקום. הנאשם תיאר, כי בתחילה חשש מהמתלונן ולא הגיב, אך המתלונן המשיך להשפילו, איים עליו שירצח אותו ו"יחפש" אותו למחרת, ואף קרא לו להיכנס לרכב ולהתעמת. הנאשם שיתף בכנות, כי במהלך האירוע ניסה לשלוט במחשבותיו ותחושותיו, אך בשל עוצמת הזעם והכעס, האיום וההשפלה המתמשכים, התגבשה בליבו ההחלטה לפגוע במתלונן. תיאר שהוא נסע ברכבו לביתו, לקח סכין מטבח וחזר למועדון במטרה לפגוע במתלונן. הנאשם התקשה לתאר את מחשבותיו סביב תכנון הפגיעה והבחירה בסכין. לאחר הדקירה ברח לביתו, הוצף תחושות פחד, בהלה ואשמה, וביקש מאחיו סיוע בהסגרתו למשטרה.

הנאשם תיאר עצמו כבעל סף תסכול נמוך, נטייה לדחיסת כעסים עם "פתיל קצר" והוסיף, שבדרך כלל מצליח להתמודד עם תחושות אלה ולשמור על איפוק. תיאר, שבערב בו בוצעה העבירה צרך אלכוהול באופן מתון ואינו קושר את התנהגותו באירוע לאלכוהול.

הוא הביע אמפתיה למתלונן, לקח אחריות על הנזקים שגרם לו והביע נכונות להשתתף בהליך גישור בינו לבין הקרבן (אם כי הדבר לא יצא לפועל, שכן לאחר יצירת קשר ראשוני עם המתלונן, לא ניתן היה להשיגו בהמשך).

להתרשמות שירות המבחן, הנאשם מכיר בחומרת מעשיו, כאשר האירוע גרם לטלטלה בחייו והוא הביע חרטה, בושה ואכזבה עצמית ממעשיו. הנאשם ביטא בהלה מעצם אובדן השליטה והפוטנציאל הקיים בו להתנהגות אלימה ופוגענית. עוד נראה, כי אינו מאופיין בדפוסים אלימים, בעל מערכת ערכים תקינה ותיפקד לאורך השנים באופן חיובי ויציב במסגרות. שקלול כל הנתונים מצביע, להערכת שירות המבחן, על רמת סיכון נמוכה להישנות התנהגות אלימה.

בתסקיר המשלים שהוגש באמצע ספטמבר נמסר, כי הנאשם נמצא מתאים להשתלב בקבוצה טיפולית ייעודית בתחום האלימות בשירות המבחן.

בסופו של יום, שירות המבחן מציין, כי חרף התוצאות הקשות של התנהגות הנאשם, הרי שלאור רמת הסיכון הנמוכה, לקיחת האחריות, נכונות הנאשם להשתלב בטיפול לקידום מצבו, ועל רקע העובדה שמדובר בהסתבכות ראשונה בפלילים אשר קטעה רצף תקין של התנהלות יציבה ונורמטיבית - ההמלצה היא להטיל על הנאשם עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, פיצוי למתלונן, ומתן צו מבחן למשך שנה ומחצה.

ראיות לעונש

ראיות מטעם התביעה

4. ב"כ המאשימה הגיש את הצהרת המתלון (ת/1), בה מסר כי "**הפציעה שפצע אותי הנאשם הרסה לי את החיים**". המתלון תיאר בהצהרה זו כי עד היום מתקשה בנשימה, אינו יודע מתי יחלים, תיאר את מגבלותיו הפיסיות הרבות המונעות ממנו לעבוד - בעיקר בשל העובדה כי אינו משכיל אלא בעל כישורים לעבודות כפיים בלבד. כפועל יוצא, קיימים קשיים כלכליים וחוסר יכולת לפרנס את משפחתו. המתלון הרחיב בתיאור התקופה של חצי השנה שלאחר האשפוז, במהלכה התגורר בבית הוריו, כשאחיו סייעו לו היות ולא יכול היה לצאת באופן עצמאי. כן תיאר את קשייו הנפשיים, הכוללים דכאון, ייאוש, חרדות, וחוסר יכולת לשוב לאורח חייו הקודם.

המתלון ציין, כי ביקש להעלות את הדברים על הכתב ולא להגיע לבית-המשפט, על-מנת שלא יאלץ לראות את הנאשם, ציין את הקושי שלו להתמודד עם העובדה שהנאשם הוא אדם חופשי ואילו הוא יותר פגוע לכל חייו, וביקש להתחשב בנזקיו הקשים.

ראיות מטעם ההגנה

5. לזכותו של הנאשם העידו אריה עזרא בזן ורעייתו, שרה, אשר יחד עם ילדיהם מלווים את הנאשם ואת משפחתו במשך השנים מתוך רצון לתרום לקהילה. מר בזן, המשמש בתפקיד בכיר ב"אלביט", תיאר את התמיכה הכלכלית שהעניקו למשפחת הנאשם ואת פגישותיו השבועיות עימו. כן תיאר את הכעס והאכזבה שחוו עם הסתבכות הנאשם, על רקע השאיפות שתכננו יחדיו לעתיד, לרבות סיום לימודיו של הנאשם. כן מסר כי להערכתו הנאשם הפנים בצורה הטובה ביותר את מעשיו, וכי הוא ואשתו מוכנים להמשיך ולערוב לו כדי שיסיים את לימודיו.

הגב' שרה בזן כתבה מכתב (נ/1) אודות היכרותה עם הנאשם והערכותיה אודותיו על רקע עיסוקה בחינוך, כשגם היא הדגישה כי הנאשם מבין את חומרת מעשיו ויש ליתן לו אפשרות לחזור לחיים רגילים.

מר אליהו אברהם, שוטר קהילתי ברמת אליהו בראשון לציון, העיד כי הוא מכיר את הנאשם משנת 2005, אז הוקמה סיירת הורים לצורך שמירה על השכונה. הנאשם גייס מתנדבים, סייע בשיטור הקהילתי והיה יוצא מדי שבוע, יחד עם מתנדבים נוספים, לשמור על הסדר. כל האנשים שמכירים אותו היו מאד מופתעים מהסתבכותו בפלילים.

אחיו הגדול של הנאשם, מר אקל טגבו, סיפר על עלייתם לישראל. מסר, כי לגישתו המדובר באירוע חמור מאוד, הוא כועס ומאוכזב מהנאשם ומדובר באירוע חריג שאינו מאפיין את אחיו. לאורך השנים שאף שהנאשם יסיים את לימודיו ויהיה אדם משכיל. ביקש את התחשבות בית-המשפט על-מנת שיתאפשר לנאשם לחזור לחיים הרגילים.

טיעוני הצדדים

6. ב"כ המאשימה עתר למתחם ענישה שנע בין 6 ל- 10 שנות מאסר וטען, כי כל נתוני החיוביים של הנאשם מצדיקים העמדת עונשו לכיוון הרף התחתון, אך אין בהם כדי להשפיע על קביעת המתחם עצמו. כן עתר להשתת פיצוי בסך של עשרות אלפי שקלים.

טען הוא לערכים החברתיים שנפגעו והוסיף, כי הפגיעה היא ברף גבוה נוכח היסוד הנפשי המיוחד הנדרש ממבצע העבירה בה הורשע הנאשם.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה הדגיש את מימד התכנון המתמשך, כאשר הנאשם יכול היה להתעשת במספר שלבים ולהימנע מביצוע העבירה. פגיעה פיסית בשוגג ותחושת עלבון בלבד הן שגרמו לנאשם לחזור לביתו ולהצטייד בסכין גדולה. עת הגיע אל המועדון, הוא הסתער על המתלון ודקר אותו. מעשיו של הנאשם מגלמים בחובם אלמנט של אכזריות, כאשר הוא לא הסתפק בדקירה אחת, אלא ניסה לדקור מספר פעמים את המתלון בבטנו, תוך שהמתלון ניסה להגן על עצמו. בהמשך, בעת שהמתלון נפל ארצה לאחר הדקירה, המשיך הנאשם להכותו בגב ובראש באמצעות הסכין. לאחר שהמתלון הצליח להתאושש ולקום, ניסה הנאשם לדקור אותו שוב. גם אחרי שהנאשם הוצא מהמועדון, ניסה לחזור אליו כדי לחדש את העימות, אך אנשים אחרים אחזו בו ומנעו זאת ממנו.

ב"כ המאשימה חזר ותיאר את הפגיעות הקשות של המתלון והיפנה לאמור בהצהרת נפגע העבירה, ממנה עולה תמונה של הרס חייו וקשיים בכל המישורים.

בהקשר של הנסיבות שאינן קשורות לעבירה תיאר ב"כ המאשימה את השיקולים העומדים לזכותו של הנאשם, שהינו בחור צעיר ללא עבר פלילי, בעל הישגים ושאיפות, וברור שייפגע הוא באופן ממשי מריצוי עונש מאסר ממושך. כמו כן, הנאשם נטל אחריות על מעשיו, חסך את עדות המתלון, ושירות המבחן התרשם כי קיים פוטנציאל כי ישוב למוטב. עם זאת, המלצת שירות המבחן מנותקת מכל הקשר, כאשר בנוסף זהו אינו המקרה המתאים לסטייה ממתחם העונש ההולם.

לצד המאסר בפועל עתר התובע להטיל על הנאשם תשלום פיצוי למתלון על נזקיו העצומים שגרם לו, כאשר בדרך כלל מדובר בסדר גודל של עשרות אלפי ₪.

התובע עתר לחלט את רכבו של הנאשם באמצעותו ביצע את העבירה, אך הסכים למתווה לפיו יופקדו כספים תמורת שחרור הרכב, אשר יועברו למתלון על חשבון הפיצוי שייפסק עבורו.

7. ב"כ הנאשם ביקשה לשכנע, כי אין המדובר במקרה רגיל של תופעת "תת-תרבות הסכין", אלא במקרה חריג המחייב קביעת מתחם ענישה נמוך הרבה יותר מן המתחם לו עתר התובע, ולגזור את עונשו של הנאשם ברף הנמוך של המתחם.

באשר לנסיבות העבירה הדגישה, כי בשלב הראשון של האירוע הנאשם הפגין איפוק רב, כאשר ספג הוא פגיעה פיסית, השפלה וקללות. רק כשהמתלון איים כי יהרוג אותו פעל באופן אימפולסיבי והפעיל

שיקול-דעת מוטעה עליו הוא מצר עד היום, כך שיש ליתן משקל של ממש לעובדה שהמתלון הוא שהצית את האירוע. לגישה, אין המדובר באירוע מתוכנן, שכן הנאשם לא הגיע למועדון מצויד בסכין, אלא נטל אותו בעיצומו של התקף הזעם שנמשך כעשר דקות, על רקע תחושות השפלה ופחד מהמתלון.

עוד טענה לחלקו של המתלון, אשר לא נחקר על איומיו כלפי הנאשם ולא הועמד לדין עליהם.

באשר לנזק שנגרם הדגישה, כי המתלון אושפז על רקע חבלות שנגרמו מדקירה אחת, וכל נזקיו הנטענים לא הוכחו.

עתירת ההגנה היא למתחם ענישה שמתחיל ב- 6 חודשי עבודות שירות ועד ל- 24 חודשי מאסר בפועל.

במיקומו של הנאשם בתוך המתחם, עתרה הסניגורית לאמץ את הרף התחתון ולהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - דהיינו בגילו הצעיר, היעדר עבר פלילי, נסיבותיו האישיות, האמור בתסקיר וקיומו של אינטרס שיקומי מובהק. כן הדגישה את הודייתו, העובדה שהסגיר עצמו למשטרה ולקיחת האחריות על מעשיו, כאשר כל אלו מלמדות על הבנתו והפנמתו העמוקה של הנאשם שהוא עשה מעשה פסול. הנאשם עצמו וכל מי שהכירו היו מופתעים ומזועזעים מן האירוע, ועולה מן המכלול כי המדובר באירוע חריג בחייו אשר אינו מאפיין אותו. כן יש לקחת בחשבון כי לימודיו ועבודתו הופסקו, הוא היה במעצר במשך כארבעה חודשים, ומאז נתון בחלופת כליאה של מעצר בתנאי איזוק.

באשר לקשר טיפולי הסבירה הסניגורית, כי הנאשם היה מעוניין בטיפול ואף פנה מיוזמתו, אך בשל העובדה שאין המדובר באלימות במשפחה לא אותרה קבוצה מתאימה עבורו. בתסקיר המשלים עלה, כי נמצאה קבוצה עבור הנאשם, אשר אמור היה להתחיל טיפול בימים אלו, ויש לאפשר לו למצוא אופציה זו נוכח קיומו של פוטנציאל שיקומי גבוה. בהקשר זה העלתה טענה חלופית, כי ככל שבית-המשפט יקבע מתחם עונש הולם גבוה יותר, יש לסטות ממנו נוכח שיקולי שיקום אשר קיימים באופן ברור בעניינו של הנאשם.

באשר לפיצוי, ביקשה הסניגורית להתחשב במצבו הכספי של הנאשם ומשפחתו ולשכרו הזעום לפני האירוע.

לטענתה, לא קמה עילה משפטית לחילוט הרכב, אך אין מניעה שהרכב יחולט והתמורה שתתקבל תשולם כפיצוי למתלון ובכך ימוצה הפיצוי. הזכירה, כי בשווי רכבו של הנאשם על-פי המחירון היה 26,000 ₪, נכון לנובמבר 2015.

8. בדברו לבית המשפט, מסר הנאשם כי הוא מאוכזב שהגיע למצב הנוכחי, ומדובר בהתנהלות שאינה מאפיינת אותו. הביע צער על המתלון ועל מה שגרם לו, וביקש להתחשב בו ולאפשר לו להתחיל את חייו מחדש.

דין והכרעה

9. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין בסעיף 40ג(א), לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש עמוד 6

להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

10. הנאשם, במעשיו, פגע פגיעה קשה בגופו של המתלונן, בתחושת הבטחון שלו, וכן בתחושת הבטחון של צעירים המגיעים למקומות בילוי כחלק מתרבות הפנאי שלהם. הפגיעה בערכים המוגנים השונים היא ברף גבוה נוכח הנזקים הקשים שנגרמו למתלונן והיסוד הנפשי המיוחד שנלווה למעשיו של הנאשם, אשר הורשע בעבירת אלימות לפי סעיף 329 לחוק העונשין.

חרף נסיגה של הסניגורית לשוות לאירוע גוון חריג, מדובר במקרה מצער נוסף של אלימות קשה במקום בילוי תוך שימוש בסכין, על רקע עניין של מה בכך. מפסיקת בית-המשפט העליון עולה הסלידה ממעשי אלימות מעין אלו, שהפכו למחזה תדיר באולמות בתי-המשפט:

"תקצר היריעה מלתאר את החומרה הניבטת ממעשים מעין אלה, בהם צעירים לוקחים את החוק לידיהם, ועושים שימוש בסכנים ובכלי משחית אחרים, לשם פתרון סכסוכים ומחלוקות של מה בכך, כאשר, לעיתים קרובות, תוצאות המעשים קשות ביותר, עד כדי אובדן חיי אדם..." (ראו: סעיף 12 לפסק-דינו של כב' השופט שהם בע"פ 1997/13 פלוני נגד מדינת ישראל (29.8.13)).

11. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40ט(א) לחוק העונשין ייאמר, כי ניתן לאפיין את האירוע כמסכת מתמשכת, כאשר הנאשם יכול היה למנוע את הסלמתה ולחסוך את הפגיעה הקשה במתלונן במספר צמתים במהלכה. כתב-האישום מתאר אירוע אלימות קשה, קיצוני - ובעיקר מיותר, על רקע עניין של מה בכך.

ההתנהלות הפלילית של הנאשם היתה אימפולסיבית בתחילתה, כאשר בעקבות פגיעה של המתלונן בשוגג בנאשם החלו חילופי הדברים ביניהם, והנאשם חווה תחושת השפלה. בהמשך, התיקון בכתב-האישום משקף, כי הנאשם גם חשש מהמתלונן, כך שבשלב זה יש תרומת-מה להסלמת האירוע מצד המתלונן.

עם זאת, האירוע יכול היה להסתיים כבר בנקודה זו.

אלא, שמכאן ואילך, במקום שהנאשם יתעשת, התנהל הוא באופן מתוכנן, מונע בעיקר מתוך תחושות כעס ועלבון, במטרה לפגוע במתלונן, כשהדברים באים לידי ביטוי בנסיעה הביתה על-מנת להצטייד בסכין. גם בשלב זה לא עצר, אלא נסע הוא חזרה לזירת העימות.

ניכר כי הנאשם היה חדור מטרה לפגוע במתלונן, שכן עם הגיעו למועדון פגע בחומת בטון סמוכה. קרות התאונה גם היא לא גרמה לו להירגע, אלא ההפך הוא הנכון; הנאשם יצא מרכבו כשהותיר אותו מונע, נכנס למועדון, שלף סכין - וניגש ישירות למתלונן. הנאשם לא הסתפק בדקירה אחת, אלא ניסה לדקור את המתלונן מספר פעמים בבטנו, והנאשם המשיך לנקוט בו באלימות גם לאחר שנפל ארצה. כאילו לא די בכך, לאחר שהמתלונן הצליח לקום, הנאשם ניסה לדקור אותו שוב. הנאשם לא נעצר

בשלב זה, ולאחר שהוצא מהמועדון, ניסה לשוב אליו אך אחרים מנעו זאת ממנו.

הנאשם פגע במתלונן באיזורים קריטיים בגוף, ונראה כי יש בסיס להערכה כי האירוע עלול היה להסתיים בפגיעה חמורה יותר ואף קטלנית.

למתלונן נגרמו נזקים פיסיים קשים, כמתואר בכתב-האישום, אשר הביאו לכך שהמתלונן הובהל לבית-החולים במצב קשה, הוא נאלץ לעבור ניתוח בחזה ואושפז למשך מספר ימים בטיפול נמרץ. מעבר פגיעות הפיסיות תיאר המתלונן את תהליך השיקום הממושך והשלכות האירוע על אורח-חיו (ת/1), כאשר הוא עדיין סובל מכאבים, אינו מסוגל להתפרנס, מתאר תסמינים פוסט-טראומטיים לרבות דכאון וייאוש, ולתחושתו, הנאשם "הרס לו את החיים".

12. בית-המשפט העליון אמר את דברו במספר פסקי-דין, ובהם העביר מסר חד-משמעי כי לא תהיה כל סובלנות כלפי מי שמעז לפתור סכסוכים תוך נקיטה באלימות ושימוש בנשק קר:

"...המערער, אדם צעיר, חטא בעבירת אלימות שתוצאתה היתה עלולה להיות חמורה פי כמה מזו שהתרחשה בפועל. על מחלוקת של מה בכך, הוא הגיב באלימות שאינה יודעת גבול, תוך שהוא דוקר ושב ודוקר את יריבו. על התנהגות מסוג זה יש להגיב ביד קשה, וכך ראוי לנהוג גם נוכח העובדה שהמערער חטא בעבירות נפוצות, עליהן אנו מתבשרים חדשות לבקרים, כאשר בילוי לילי במועדון מסתיים לעיתים בפציעה קשה ולעיתים אף בחיי אובדן אדם. עם תופעה זו של אלימות מתפשטת אין להשלים, ואת אלה החוטאים בה נכון לשלוח אל מאחורי סורג ובריהן כדי להרתיע את היחיד, והן כדי לשגר מסר לרבים. ככל שבית משפט זה או אחר נהג בדרך שונה, הוא סטה מהלכות שיצאו מבית משפט זה..." (ראו בפסק-דינו של כב' השופט לוי בע"פ 4111/08 הרשנזון נגד מדינת ישראל [3.9.08]).

וכן:

"... קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי בהרתעת היחיד והרתעת הרבים מפני נקיטה בדרך של כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר. המסר שצריך לצאת מבית משפט זה הוא שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם שימוש בסכין לשם פתרון מחלוקות וסכסוכים. יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות יטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריהן (ראו בע"פ 3863/09 מדינת ישראל נגד חסן

[10.11.09], בסעיף 21 לפסק-דינו של כב' השופט דנציגר).

13. מתחם העונש ההולם ייקבע בהתחשב במדיניות ענישה זו, בעונש הקבוע לצד הוראת החיקוק בה הורשע הנאשם, המלמד על הגישה המחמירה של המחוקק כלפי מבצעה, וכן בנסיבות ביצוע העבירות. הנסיבות העיקריות כוללות: ויכוח על עניין של מה בכך בין הנאשם למתלונן במקום בילוי, כאשר המתלונן תרם להסלמת המתיחות, בהמשך התנהלות מתוכננת של הנאשם אשר חזר למקום בילוי בעודו מצויד בסכין, ממוקד מטרה לפגוע במתלונן, נעיצת הסכין בבטנו באמצעות סכין מטבח גדולה והמשך נסיונות לפגוע שוב ושוב במתלונן, לרבות כשהיה שכוב ארצה ולאחר שהצליח לקום, וכן בהתאם לפגיעות הפיסיות והנפשיות שנגרמו למתלונן.

14. עיינתי בפסיקה שהוצגה על-ידי ב"כ הצדדים ובפסיקה נוספת, ולצורך קביעת מתחם העונש ההולם אציין את המרכזיים שבהם:

ע"פ 2441/15 חכם נגד מדינת ישראל [7.6.16]: המערער הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, החזקת סכין ושיבוש מהלכי משפט. על המערער נגזרו 52 חודשי מאסר ופיצוי בסך 50,000 ₪.

המערער זעם על המתלונן על רקע רומנטי, הצטייד בסכין שלקח מביתו, ובאותו היום, בשעות הערב, נפגש עם המתלונן ואנשים נוספים בסמוך לביתו של המתלונן. המערער הציע למתלונן ולנוספים לטייל באזור בעודו מצויד בסכין, וכשפנו לחזור לכיוון ביתו של המתלונן, החל המערער לרוץ אל עבר המתלונן ודקר אותו דקירה אחת בחזה מלפנים בצד שמאל. המתלונן החל להתרחק מהמקום בעוד המערער רדף אחריו. המתלונן סבל מפצע דקירה בחזה שחדר לריאה ושבר בצלע, נזקק לטיפול רפואי של הכנסת נקז לחזהו, שוחרר כעבור 4 ימים, ובהמשך נזקק לאשפוזים חוזרים ולניתוח חוזר, וסבל מכאבים וקשיי נשימה. לאחר האירוע המתואר, חזר המערער לביתו, ניקה את הסכין באמצעות חול ומים, והכל מתוך כוונה לשבש את החקירה נגדו.

בית המשפט המחוזי קבע, כי הדקירה נעשתה לאחר תכנון קפדני ונקבע מתחם ענישה שנע בין 4 ל- 7 שנות מאסר בפועל.

המערער נעדר עבר פלילי, ובפני שירות המבחן הודה במיוחס לו והביע צער על הפגיעה במתלונן. לאחר הערכת שורת המבחן בדבר רמת סיכון גבוהה, שולב המערער בקהילה טיפולית וסיים טיפול של 10 חודשים, הורחק והחל בתהליך טיפולי מחודש, אשר היה בעיצומו בזמן מתן גזר-הדין.

בית-המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש, תוך שצוין כי קיים מנעד רחב של עונשים בעבירות כגון דא, כי אך במזל לא נגרמה למתלונן פגיעה חמורה מזו שהתרחשה בפועל באשר המערער המשיך לרדוף אחרי המתלונן לאחר שביצע את זממו, וכי האינטרס השיקומי "אינו חזות הכל".

ע"פ 2988/14 **מדינת ישראל נגד פלוני** [26.1.15], אשר הוגש על-ידי ב"כ המאשימה, עניינו במשיב, אשר הגיע למתנ"ס במהלך קטטה שפרצה במקום, בעודו נושא סכין גדולה. המשיב ניגש למתלונן ודקר אותו דקירה עמוקה בבטנו. כתוצאה מהדקירה נגרמו למתלונן פגיעה באונה הימנית, חתך עמוק המגיע עד הווריד הכבדי ודימום מסיבי בחלל הבטן. המתלונן נותח, כאשר תואר כי המומים שנותרו בו קשים וחלקם בלתי הפיכים: עיוורון, בצקת מוחית וקשיים מוטוריים שונים, הוא נזקק לעזרה צמודה בפעולותיו היומיומיות ואינו מתנהל באופן עצמאי.

המשיב ללא עבר פלילי קודם, קיבל אחריות על מעשיו, נערכה "סולחה" בין הצדדים ושולם למתלונן סכום של 200,000 ₪. שירות המבחן המליץ על הליך טיפולי, ועל הטלת מאסר בעבודות שירות כשצוין, כי ללא הליך טיפולי, הסיכון להישנות התנהגות אלימה הינו גבוה.

בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 3 ל- 7 שנות מאסר בפועל, והשית על המשיב עונש של 4 שנות מאסר בפועל.

בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והעמיד את עונשו של המשיב על 6 שנות מאסר בפועל. נקבע, כי מבלי לקבוע מסמרות המתחם הוא מקל יתר על המידה, אך בכל מקרה אין הלימה בין הענישה שהושתה לבין עוצמת הפגיעה לצמיתות שנגרמה למתלונן.

עוצמת הפגיעה הפיסית היא, כמובן, נתון מכריע בשאלת קביעת מתחם העונש ההולם ולמזלו של המתלונן בעניינו, נראה כי המדובר בפגיעות חמורות פחות.

ע"פ 8912/13 **מדינת ישראל נגד טל** [13.2.14], אשר הוגש על-ידי ההגנה, עניינו בערעור ובערעור שכנגד. על המשיב 1, אשר הורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, הושת עונש מאסר בפועל בן 12 חודשים.

משיב 1 קיים בעבר קשר רומנטי עם אשתו של מתלונן 1, והיה מפגש אקראי בין המשיבים לבין המתלוננים בפרשה. יום למחרת, הגיע משיב 1 לבית משפחת המתלוננים וביקש מהמתלונן 1 לצאת ולדבר עמו, והם צעדו אל עבר ביתו של משיב 1, שם המתינו משיב נוסף ואחרים, אשר נקטו באלימות קשה כלפי המתלונן 1. המשיב 1 דקר את מתלונן 1 בבטנו באמצעות חפץ חד שמצא במקום והוא נזקק לניתוח ולטיפול רפואי מתמשך של 10 חודשים. שירות המבחן המליץ על ענישה של עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 1 ל- 7 שנות מאסר בפועל.

בבית המשפט העליון נקבע, כי הרף התחתון שנקבע הוא נמוך מן המתבקש בנסיבות העניין, כאשר המדובר בתקיפה מתוכננת שאינה נובעת מהתפרצות זעם רגעית. ערעור המדינה התקבל, נקבע כי הרף התחתון של המתחם יועלה לשנתיים מאסר, ומבלי להביע עמדה באשר לרף העליון של המתחם, הוחמר עונשו של המשיב 1 לשנתיים מאסר בפועל.

הנתון המרכזי השונה מעניינו הוא העובדה כי לא היתה הצטיידות מוקדמת בנשק קר אלא נעשה שימוש בחפץ מזדמן, ונראה כי עוצמת הפגיעה היתה חמורה פחות.

עמוד 10

ת"פ 43905-10-15 (מחוזי מרכז) **מדינת ישראל נגד קטלה** [10.5.16], עניינו בנאשם אשר הורשע, על-פי הודאתו, בביצוע עבירת חבלה בכוונה מחמירה.

במהלך בילוי בפאב פרץ ויכוח מילולי בין הנאשם לבין המתלונן. באי-הפאב הפרידו ביניהם ובעל הפאב ליווה את הנאשם החוצה. הנאשם המתין בקרבת מקום למתלונן, וכשיצא, היו חילופי דברים ביניהם, כשלבסוף אמר לו הנאשם: "אני אזיין אותך" ושילף סכין מתקפלת. הנאשם דקר את המתלונן דקירה במרכז הבטן וכתוצאה מכך נפל המתלונן לארץ כשהוא מדמם. הנאשם הוסיף לדקור את המתלונן, שניסה להתגונן, מספר דקירות בצדו השמאלי של בית החזה, בגבו ובידו. כששמע את ניידות המשטרה, השליך את הסכין לגג מבנה סמוך ונותר במקום.

למתלונן נגרם פצע דקירה בבטן, דרכו יצא המעי הדק. המתלונן הובהל לבית החולים, שם נותח בבטנו, מעיו נתפרו, פצעי הדקירה נתפרו בסיכות, והוא שהה באשפוז במשך 8 ימים.

הנאשם כבן 25, שירת בצבא כלוחם בהנדסה קרבית. בשנת 2011 ביצע עבירת אלימות כלפי אחד מאחיו ונדון לביצוע של"צ. שירות המבחן העריך, כי ללא תהליך שיקום קיימת רמת סיכון בינונית להישנות עבירות, והמליץ על ענישה מוחשית מאחורי סורג ובריא. בית המשפט (כב' סגנית הנשיא, השופטת לורן) קבע מתחם ענישה שנע בין 4 ל- 7 שנות מאסר בפועל, ונגזרו על הנאשם 5 שנות מאסר בפועל ופיצוי בסך ₪20,000 למתלונן.

15. פסקי-דין אלו משקפים קשת מקרים עם נסיבות דומות, חמורות וקלות יותר, ולאחר ביצוע אבחנות מתבקשות, אני קובעת מתחם עונש הולם אשר נע בין 4 ל- 7 שנות מאסר בפועל.

16. במסגרת עתירתה החלופית, עתרה ב"כ הנאשם לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום לפי סעיף 40ד' לחוק העונשין. על-פי האמור בסעיף 40ד'(ב) לחוק העונשין, ההתחשבות בשיקול השיקומי תיעשה ביחס לעבירות בעלות חומרה יתרה רק בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, ולאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם. כפי שעולה מהפסיקה שהובאה לעיל, למרות שעסקינן בנאשם נעדר עבר פלילי, וקיים סיכוי טוב כי ישוב למוטב לאחר הליך טיפולי מתאים, הרי שאין מדובר באותן נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן המצדיקות סטיה מן המתחם על רקע חומרת העבירה, נסיבותיה, הרקע לביצועה והתוצאות הקשות למתלונן (ראו והשוו: ע"פ 779/15 **פלוגי נגד מדינת ישראל** [12.4.15], פסקה 11).

לזכותו של הנאשם עומדים נתונים חיוביים רבים, ואולם כפי שנטען על-ידי ב"כ המאשימה, מקומם של אלו להישקל בתוך המתחם.

17. ואכן, לצורך גזירת-דינו של הנאשם, ובמסגרת הנסיבות שאינן קשורות לעבירה, ראוי להדגיש כי המדובר בנאשם אשר לקח אחריות מיידית על מעשיו, הסגיר עצמו למשטרה, וניכר כי הוא חש אמפתיה למתלונן וזעזוע ובושה מהתנהלותו. זוהי הסתבכותו הראשונה בפלילים, כאשר עוד בטרם החל בהליך הטיפול, שרות המבחן העריך כי רמת הסיכון הטמונה בו נמוכה.

הנאשם גדל ברקע משפחתי לא פשוט, וחרף כל הקשיים, הגיע להישגים, הוכיח יציבות בתעסוקה ובלימודים - לרבות בלימודים גבוהים, תרם לקהילה, והפתיע את כל מקורביו בעצם העובדה שביצע עבירה, לא כל שכן, עבירת אלימות קשה.

ברור לכל, כי לשליחתו אל מאחורי סורג ובריח, ובוודאי לתקופה ממושכת, תהיה השפעה מכרעת וקשה עליו. עם זאת, נוכח נתוניו הטובים, תקווה אני כי יוכל להשתלב בהליכי טיפול בתקופת מאסרו ולא יטמיע נורמות עברייניות.

מכלול נתונים אלו לצד כל האמור בתסקירים ובדברים שהשמיעו העדים שהגיעו למענו מעלים, שיש להעמיד את עונשו ברף התחתון של המתחם ולחייבו בתשלום פיצוי ממשי למתלונן.

18. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, ועל-מנת לשמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת, ובהתחשב בשיקולים העומדים לזכות הנאשם, אני גוזרת את דינו של הנאשם כדלקמן:

4 שנות מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו: 19.7.15 - 5.11.15.

12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירות אלימות מסוג פשע; 6 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירות אלימות מסוג עוון ו/או החזקת סכין לפי סעיף 186 לחוק העונשין.

היות ורכבו של הנאשם שימש לביצוע העבירה, אני מורה על חילוט רכבו התפוס. עם זאת, נוכח העמדה שהוצגה על-ידי ב"כ המאשימה, מורה לב"כ הצדדים להציג מתווה תוך 7 ימים, לפיו הרכב ימכר וניתן יהיה להעביר את תמורתו למתלונן על חשבון רכיב הפיצוי.

בכל מקרה, מורה לנאשם לפצות את המתלונן בסך של 20,000 ₪ עד ליום 1.3.17.

הפרקליטות תעדיכן את המתלונן אודות הפיצוי שנפסק וכן תמסור את פרטיו למזכירות תוך 7 ימים.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית סוהר הדרים, ביום 4.12.16 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות וגזר-דין זה.

על ב"כ הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

הערבויות שהופקדו בתיק המ"ת יהוו מעתה ערבויות להבטחת התייצבות הנאשם לריצוי עונשו, וכל התנאים המגבילים במסגרת חלופת הכליאה ימשיכו להיות בתוקף עד להתייצבותו לריצוי מאסרו.

הודעה זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ב' חשוון תשע"ז, 03 נובמבר 2016, במעמד הנוכחים.